

Zmiany w świadczeniu pielęgnacyjnym oraz w specjalnym zasiłku opiekuńczym - od 1.01.2024 r.

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Żurawicy informuje o zmianach w świadczeniu pielęgnacyjnym i specjalnym zasiłku opiekuńczym, które zostały wprowadzone Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U. 2023 poz. 1429) i zaczną obowiązywać od dnia 1 stycznia 2024 r.

Zgodnie z art. 64 ust. 16 ustawy o świadczeniu wspierającym (w skrócie u.ś.w.), organ właściwy informuje osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna o **zmianach w zasadach dotyczących uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna.**

Ustawa o świadczeniu wspierającym zakłada **przebudowę od 1 stycznia 2024 r. dotychczasowego systemu świadczeń** dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów poprzez:

- zmiany w warunkach przyznawania funkcjonującego obecnie świadczenia pielęgnacyjnego,
- likwidację specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- wprowadzenie do systemu prawnego nowego świadczenia - świadczenia wspierającego kierowanego bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością w wieku od ukończenia 18. roku życia.

1) Zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych

Ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadziła (w art. 43) istotne zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych w zakresie świadczeń opiekuńczych: specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

a) specjalny zasiłek opiekuńczy

Z dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym czyli **1 stycznia 2024 r.** zostaje uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Oznacza to, że **od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie będzie już przyznawany.** Jedynie, na podstawie przepisów przejściowych, zasiłek ten będzie mógł być przyznawany także po 31 grudnia 2023 r. w pewnych przypadkach na zasadzie zachowania praw nabytych. Szczegółowe informacje dotyczące przepisów przejściowych regulujących tę kwestię opisane zostały w punkcie 2 niniejszej informacji.

b) świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach

Najważniejsze zmiany w przepisach regulujących zasady przyznawania **świadczenia pielęgnacyjnego** obowiązujące **od 1 stycznia 2024 r.** – w tym nowe brzmienie art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwać wyłącznie osobom sprawującym opiekę nad osobą **w wieku do ukończenia 18. roku życia** (art. 17 ust. 1),
- uchylenie warunku rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - oznacza to, że osoby sprawujące opiekę **nie będą musiały rezygnować z aktywności zawodowej**, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne,
- w konsekwencji uchylenia warunku rezygnacji/niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej uchylono również art. 17b ustawy o świadczeniach rodzinnych, czyli przepis uzależniający przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego rolnikom, małżonkom rolników lub domownikom od warunku zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym. W związku z tym, uchylono również w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników przepisy dotyczące opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za te osoby (składki do KRUS na dotychczasowych zasadach będą przez organy właściwe opłacane tylko w przypadku osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów dotychczasowych – art. 63. ust. 15ś.w.),
- uchylenie art. 17 ust. 1a, czyli przepisu, który wskazywał kolejność osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego,
- uchylenie art. 17 ust. 1b, czyli przepisu warunkującego przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności,
- uchylenie negatywnej przesłanki uniemożliwiającej przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego, jeśli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do własnej emerytury, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,
- sformułowanie na nowo katalogu negatywnych przesłanek do przyznania świadczenia – czyli **świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:**
 1. osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna;
 2. osoba wymagająca opieki została umieszczona lub przebywa w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w przepisach o pomocy społecznej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym albo schronisku dla nieletnich;
 3. osoba wymagająca opieki jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
 4. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów

- zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
5. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna,
- uchylene art. 27 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ograniczającego zbiegi wymienionych w tym przepisie świadczeń rodzinnych (świadczenia rodzicielskiego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku do zasiłki rodzinnego, o którym mowa w art. 10 lub zasiłku dla opiekuna).

Zmianie uległ również katalog osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, **świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2024r. będzie przysługiwać:**

1. matce albo ojcu,
 2. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, **a także małżonkom,**
 3. opiekunowi faktycznemu dziecka,
 4. **rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,**
- jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o **znacznym stopniu** niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności **łącznie ze wskazaniem:** konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ponadto nowe regulacje dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego przewidują, że w przypadku, gdy opiekun **sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą** niepełnosprawną w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, to **wysokość świadczenia pielęgnacyjnego podwyższa się o 100% na drugą i każdą kolejną osobę**, nad którą sprawowana jest opieka (**uwaga:** dotyczy to osób-opiekunów wymienionych w art. 17 ust. 1 pkt 1-3, osób będących rodziną zastępczą oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka).

Uwaga: opisane wyżej, nowe warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które obowiązywać będą od 1 stycznia 2024 r. nie dotyczą osób, które na zasadzie zachowania praw nabytych będą pobierać to świadczenie na podstawie przepisów dotychczasowych (w oparciu o przepis przejściowy - art. 63 u.ś.w.).

Ponadto nowym przepisem, który zacznie również obowiązywać od 1 stycznia 2024 r. jest art. 17 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym, w przypadku **śmierci osoby wymagającej opieki**, osoba sprawująca opiekę zachowuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił zgon osoby wymagającej opieki.

Analogiczna zasada obowiązująca od 1 stycznia 2024 r. będzie dotyczyć również osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów dotychczasowych oraz osób pobierających zasiłek dla opiekuna i została ona uregulowana w **art. 63 ust. 12 u.ś.w.** (dotyczyć będzie jednak tylko przypadków, gdy śmierć osoby wymagającej opieki nastąpiła po 31 grudnia 2023 r.).

W art. 63 ust. 13 u.ś.w. uregulowano, iż osoba pobierająca **na zasadach określonych w ust. 12** świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, **nie traci prawa** odpowiednio do:

1. świadczenia rodzicielskiego, o którym mowa w art. 17c ustawy o świadczeniach rodzinnych;
2. dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych (czyli dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego);
3. świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna,

pomimo podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub ustalenia tej osobie prawa do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Jednak w takim przypadku zgodnie z art. 63 ust. 14 u.ś.w. **nie opłaca się składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** za osobę pobierającą, **na zasadach określonych w ust. 12**, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna.

2) Przepisy przejściowe

Wprowadzając istotne zmiany w warunkach przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego oraz uchylając specjalny zasiłek opiekuńczy, ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadza jednocześnie przepisy mające na celu **pełną ochronę praw nabytych** osób, które nabyły,

bądź nabędą na starych, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy, tj. **do 31 grudnia 2023 r.** przepisach, prawo do **świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego**. Osoby te **będą mogły w dalszym ciągu pobierać** wymienione świadczenia zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Prawo do **pobierania tych świadczeń na zasadach dotychczasowych** zostało uregulowane w **art. 63 u.ś.w.** Przepisy te przewidują, że:

- w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, do których **prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r.**, stosuje się **przepisy dotychczasowe** (art. 63 ust. 1 u.ś.w.),
- osoby, którym przed 1 stycznia 2024 r. albo nawet po tej dacie, ale na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., **przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r.** prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, **zachowują na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do tych świadczeń, nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane** (art. 63 ust. 2 u.ś.w.),
- wymienione wyżej osoby zachowują prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r. również w przypadku, gdy osobie, nad którą sprawują opiekę, zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. **Warunkiem zachowania prawa** odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w tym przypadku będzie **złożenie wniosku o nowe orzeczenie** o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności **w terminie 3 miesięcy** od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie **złożenie wniosku o ustalenie prawa** odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego **w terminie 3 miesięcy**, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 u.ś.w.),
- **prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach dotychczasowych** przysługiwać będzie osobom wymienionym w art. 63 ust. 1-2 u.ś.w. **również po upływie okresu zasiłkowego**, na który prawo zostało przyznane (czyli także na kolejne okresy zasiłkowe) **pod warunkiem, że wniosek o ustalenie prawa** do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie **złożony w terminie 3 miesięcy** od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy (art. 63 ust. 4 u.ś.w.).
- **kwoty** przysługującego na podstawie przepisów dotychczasowych:
 1. świadczenia pielęgnacyjnego - podlegają waloryzacji w trybie i na zasadach określonych w art. 17 ust. 3a-3d ustawy o świadczeniach rodzinnych **w brzmieniu dotychczasowym**;
 2. specjalnego zasiłku opiekuńczego - podlegają weryfikacji w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych **w brzmieniu dotychczasowym** (art. 63 ust. 5 u.ś.w.).

Uwaga: przepisy przejściowe o świadczeniu wspierającym wprowadzają również dodatkową, **negatywną przesłankę**, która przewiduje, że świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna przyznane na zasadach dotychczasowych **nie przysługują, jeżeli osoba wymagająca opieki będzie miała przyznane prawo do świadczenia wspierającego** (art. 63 ust. 6 u.ś.w.). W konsekwencji tego przepisu wprowadzone zostały także zapisy proceduralne określające:

- **zawieszenie postępowania** o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna **do czasu rozstrzygnięcia sprawy z wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego** w sytuacji, gdy osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej reprezentowania złożyły wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego. Następnie ustalenie prawa do ww. świadczeń w wyniku podjęcia zawieszono postępowania następuje po dokonaniu przez ZUS rozstrzygnięcia sprawy z wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego (art. 63 ust. 7-8 u.ś.w.);
- **zawieszenie wypłaty** przyznanego już świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, jeżeli osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej reprezentowania **złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego**. W przypadku **odmowy** przyznania osobie wymagającej opieki świadczenia wspierającego lub pozostawienia wniosku o to świadczenie **bez rozpatrzenia**, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna **wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano ich wypłatę** do końca okresu na jaki je przyznano, jeżeli nadal osoba **spełnia warunki** określone w brzmieniu dotychczasowym (art. 63 ust. 9-10 u.ś.w.);
- uznanie za **nienależnie pobrane**: świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna wypłaconego opiekunowi **za okres**, za który osoba wymagająca opieki **otrzymała świadczenie wspierające**.

Podsumowując wprowadzane zmiany – zgodnie z informacjami otrzymanymi od Departamentu Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej – przekazujemy najważniejsze szczegóły:

- świadczenie pielęgnacyjne **na nowych zasadach** obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. (**nowe świadczenie pielęgnacyjne**) będzie przysługiwać **wyłącznie** osobom sprawującym opiekę nad **osobą z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia**, natomiast osoba z niepełnosprawnościami w wieku od ukończenia 18. roku życia, nad którą opieka była sprawowana, będzie mogła ubiegać się o przyznanie dla niej świadczenia wspierającego,
- osoba **pobierająca świadczenie pielęgnacyjne**, która sprawuje opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18. roku życia i która będzie chciała **po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach** (czyli z możliwością podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez ograniczeń) **musi po tej dacie zrezygnować z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego** na podstawie starych przepisów i **złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego** na podstawie **nowych przepisów**,
- w przypadku, gdy opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne **na nowych zasadach** będzie sprawował opiekę nad więcej niż jedną osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, to **wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest podwyższana o 100% na drugą i każdą kolejną osobę**, nad którą

- sprawowana jest opieka – **warunkiem jest złożenie wniosku** przez opiekuna o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego,
- przepisy przejściowe regulują **ochronę praw nabytych** opiekunów osób z niepełnosprawnościami, którzy pobierają świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie obecnych przepisów pod opisanymi wyżej warunkami zachowania prawa do tych świadczeń po 31 grudnia 2023 r.,
 - świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna **nie przysługują** opiekunowi w przypadku, gdy osoba wymagająca opieki będzie miała **przyznane** przez ZUS **świadczenie wspierające**,
 - już **samo złożenie** przez osobę wymagającą opieki **wniosku o przyznanie świadczenia wspierającego** w ZUS będzie skutkowało **wstrzymaniem wypłaty** opiekunowi tej osoby świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna,
 - świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna przyznane/wypłacone opiekunowi **za okres**, za który osoba wymagająca opieki **otrzymała świadczenie wspierające**, będzie świadczeniem **nienależnie pobranym podlegającym zwrotowi wraz z odsetkami**, do którego to zwrotu zobowiązany zostanie opiekun,
 - osoba z niepełnosprawnościami składając w ZUS wniosek o świadczenie wspierające będzie mogła zdecydować od jakiego miesiąca chce mieć przyznane przez ZUS świadczenie wspierające, dzięki czemu może nie dopuścić do sytuacji otrzymania świadczenia wspierającego za ten sam okres, za który jej opiekun otrzymał świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna i tym samym uniknąć sytuacji powstania nienależnych świadczeń po stronie jej opiekuna.

UWAGA: przed 1 stycznia 2024 r. na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zostaną opublikowane zaktualizowane wzory wniosków o poszczególne świadczenia rodzinne uwzględniające zmiany wynikające z omówionych wyżej zmian prawnych.

3) Świadczenie wspierające

Ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadza nowy rodzaj świadczenia, tj. **świadczenie wspierające**, które będzie skierowane bezpośrednio do osób z niepełnosprawnościami. Uprawnionymi do świadczenia wspierającego będą **osoby z niepełnosprawnościami w wieku od ukończenia 18. roku życia**, które uzyskają **decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia - na poziomie od 70 pkt do 100 pkt**. Poziom potrzeby wsparcia będzie ustalany w formie decyzji przez wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, natomiast **przyznawanie i wypłacanie świadczenia wspierającego** na

wniosek osoby z niepełnosprawnościami lub jej przedstawiciela, na podstawie ww. decyzji o poziomie potrzeby wsparcia, **będzie zadaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.**

Ustawa o świadczeniu wspierającym wejdzie w życie 1 stycznia 2024 r. z pewnymi **wyjątkami:**

- **od 1 stycznia 2024 r.** – świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z ustalonym poziomem potrzeby wsparcia **od 87 do 100 pkt,**
- **od 1 stycznia 2025 r.** – świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z ustalonym poziomem potrzeby wsparcia **od 78 do 86 pkt,**
- **od 1 stycznia 2026 r.** - świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z ustalonym poziomem potrzeby wsparcia **od 70 do 77 pkt.**

Uwaga: wyjątkiem od tak określonego ustawą harmonogramu wejścia w życie ustawy jest art. 64 u.ś.w., zgodnie z którym osoba wymagająca opieki:

1. na którą przyznano na podstawie przepisów dotychczasowych prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, albo zasiłku dla opiekuna,

2. na którą przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowego, obowiązującego od 1 stycznia 2024r. brzmienia ustawy o świadczeniach rodzinnych

– **będzie mogła otrzymać świadczenie wspierające** od dnia 1 stycznia 2024 r. także w przypadku, gdy w decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, potrzebę tę określono na poziomie **niższym niż 87 punktów** w skali potrzeby wsparcia.

Świadczenie wspierające będzie przysługiwało, w zależności od poziomu potrzeby wsparcia, w wysokości od 40% wysokości renty socjalnej do maksymalnej wysokości 220% renty socjalnej (będzie to kwota netto czyli bez potrąceń na podatek dochodowy czy ubezpieczenie zdrowotne).

Co do zasady świadczenie wspierające będzie przyznawane nie wcześniej niż od dnia ustalenia przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności dla danej osoby poziomu potrzeby wsparcia - w przypadku wniosków o wydanie decyzji w tej sprawie złożonych w roku 2024, wojewódzkie zespoły orzekające będą ustalać poziom potrzeby wsparcia od dnia złożenia wniosku (a nie, jak w docelowym rozwiązaniu, od dnia posiedzenia zespołu). Takie rozwiązanie zapewni w początkowym okresie obowiązywania ustawy możliwość otrzymania przez osoby z niepełnosprawnościami świadczenia wspierającego za cały okres oczekiwania na wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia (art. 65 ust. 3 u.ś.w.).

Pakiet osłonowy

Ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadziła również szereg regulacji o charakterze osłonowym dla tych opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy zaprzestaną pobierać świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna w związku z wyborem przez osobę z niepełnosprawnościami świadczenia wspierającego. Obejmują one:

- opłacanie ze środków budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne za opiekuna osoby z niepełnosprawnością, która pobierać będzie świadczenie wspierające – warunkiem jest wspólne zamieszkiwanie i gospodarowanie opiekuna z osobą z niepełnosprawnościami oraz niepodejmowanie zatrudnienia przez opiekuna; co istotne ww. ubezpieczeniami będą mogli być objęci również ci opiekunowie, którzy wcześniej nie pobierali powyższych świadczeń opiekuńczych – warunkiem jest jednak wspólne zamieszkiwanie i gospodarowanie opiekuna z osobą z niepełnosprawnościami otrzymującą świadczenie wspierające oraz niepodejmowanie zatrudnienia przez opiekuna (objęcie ww. ubezpieczeniami będzie realizowane przez ZUS, na wniosek opiekuna składany do ZUS),
- możliwość uzyskania przez opiekuna zasiłku dla bezrobotnych, a także świadczenia przedemerytalnego.

Ponadto planowane jest również uruchomienie programu aktywizacji zawodowej dla opiekunów, którzy pobierali ww. świadczenia opiekuńcze.

Informujemy, iż Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej uruchomiło **infolinię** dedykowaną nowemu **świadczeniu wspierającemu** dla osób z niepełnosprawnościami. Pod numerem telefonu: **22 245 61 00** osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje zarówno na temat wydawanych przez wojewódzkie zespoły decyzji o potrzebie wsparcia, jak i na temat samego świadczenia wspierającego. Infolinia jest czynna **od poniedziałku do piątku w godz. od 8:00 do 17:00**.

Dodatkowych informacji o nowym świadczeniu wspierającym można szukać na stronie internetowej Ministerstwa pod adresem: **www.gov.pl/web/rodzina** (**link do strony zewnętrznej**) albo na stronie internetowej ZUS pod adresem: **www.zus.pl** (**link do strony zewnętrznej**) lub dzwoniąc na infolinię ZUS pod numerem telefonu: **22 560 16 00**.